

Každý vztah se musí budovat

Rozhovor koordinátorky ŽP Ludmily Růžičkové se zástupci organizace CEDU (Centrum pro demokratické učení)

Je možné, aby se děti zapojovaly do dění ve své obci nebo městě? Členové parlamentu ze základní školy TGM v Blatné přišli na to, jak to udělat. Každoročně pořádají ve svém městě maratón pro širokou veřejnost a zjišťují potřeby svých spoluobčanů. O tom, jak celá akce funguje a jaké mají děti vztahy s paní starostkou města se dozvíte v následujícím rozhovoru s paní učitelkou a zároveň koordinátorkou žákovského parlamentu Ludmilou Růžičkovou.

Loni a před 4 lety váš žákovský parlament prezentoval na půdě Senátu projekty Maratón splněných přání a Maratón pro město Blatná. Co vás vedlo k tomu v maratónech pokračovat?

Hledali jsme projekt, který by se dal rozvíjet a posunoval nás někam dál. K tomu se nám původní Plyšový maratón uspořádaný pro Azylový dům Rybka zdál ideální. Maratón je celoškolský projekt. Bavilo nás měnit způsoby organizace, přebírání odpovědnosti, i to „něco za něco“ s paní starostkou. Ani jeden z maratónů nebyl stejný. Myslím, že se podařilo založit tradici, od které už se něco očekává. V dětech to vzbuzuje pocit zodpovědnosti, zároveň se těší, že vymyslí něco lepšího, že v něčem předchodí maratón překonají.

V projektu Maratón pro město Blatná se každá třída z vaší školy zavázala, že se bude dlouhodobě starat o nějakou část města a kontrolovat, zda je uklizená a v pořádku. Jak se tohoto úkolu zhostili žáci vyšších ročníků? Neměli s tím problém?

Naopak. Vážně nás moc mile překvapili. Druhostupňoví žáci to vzali jako velkou výzvu. Dohlíželi na místa, která si sami vybrali – workoutové hřiště, hřiště u školy, autobusovou zastávku – byla to zároveň místa, kde přirozeně tráví čas např. o poledních přestávkách. Navíc v rámci patronátu nad prvňáčky se dal úklid pojmout jako společná akce.

Jeden ze žáků 9. ročníku dokonce na autobusovou zastávku u vlakového nádraží sám vyrobil jízdni řád s rozpisem nástupišť, který tam podle něj dlouhou dobu chyběl. Nebyl sice dokonalý a po domluvě s městským úřadem jsme ho raději označili jako žákovskou práci, ale i tak nás to potěšilo. O to víc, že jízdni řád chtěl obnovit i rok poté.

Naopak v Maratónu splněných přání jste poskytli široké veřejnosti možnost aktivně se podílet na dění ve městě a navrhnout změny, které by se v rámci města daly realizovat. Jaký to mělo u veřejnosti ohlas? Setkali jste se i s negativními postoji spoluobčanů?

S negativní reakcí jsme se nesečkali. Velký podíl na úspěchu našich maratónů má spolupráce s Domovem pro seniory a samozřejmě také podpora vedení města. Přiznám se, že někdy tu atmosféru nasávám zpětně až z fotografií, protože přímo na místě jsme všichni lehce nervózní. Ale myslím, že je velmi důležité, že jedním maratónem to nezačíná, ani nekončí. S Domovem pro seniory pořádáme několik projektů ročně, děti tam chodí ve svém volném čase a spolupráce

jim pak připadá přirozená, což se promítne i do těch opravdu velkých akcí, jakou je například maratón. Nic není strojené, nikdo dětem nestojí za zády a neříká, co mají dělat. A to je přesně to, co vnímám zpětně z fotografií – čistou radost z pohybu venku, ze setkání se známými tvářemi. Nechci říct, že téma maratónu není důležité, ale nehraje hlavní roli. To, že na pozadí úplně obyčejných setkání vzniká něco většího, je pak skvělý pocit.

Na základě vašeho maratónu vznikl ve městě nový skatepark. Jak moc je dětmi využíváný a navštěvovaný? Zjišťovali jste spokojenost občanů po realizaci?

Jsem ráda, že se zrovna na tohle ptáš. Letos jsme se v rámci ankety pořádané městským úřadem dostali právě na téma skatepark. Překvapilo mě, že ho děti do ankety uvedly, a to hned několikrát. Vnímají ho zároveň jako místo, kde se cítí dobře, i jako místo, kde se dobře necítí. Důvodem je, že ho z velké části využívají starší kluci, kteří jsou ne vždy nadšení z přítomnosti těch mladších. Děti by uvítaly jeho rozšíření, které by pomohlo k tomu, že jak mladší tak starší budou moci trénovat současně. Také padl od dětí návrh na zastřešení. S tímto přáním se budeme na paní starostku obracet a zjišťovat, je-li reálné.

Co jste za ta léta v těchto projektech vylepšili? Od čeho jste naopak upustili?

Já bych ráda upustila od běhu, ale ten si děti nenechají vzít (smích). Mimochodem nápad na první maratón vznikl v době, kdy jsme parlament vedli v tandemu s tělocvikářem, odtud ten běh. Ale teď vážně. Největší vývoj vnímám ve spolupráci s vedením města a také v tom, jaká témata se děti snaží do příštích maratónů zahrnout. Také nás těší, že když oslovíme někoho ke spolupráci, neodmítne nás. V Blatné už se o činnosti žákovského parlamentu ví a to je dobře. Můžeme počítat s podporou školy, vedení města i rodičů.

Jestli jsme od něčeho upustili, tak od hledání záštity v nějaké charitativní nebo neziskové organizaci. Důvodem je, že většina takových organizací, které vypisují soutěže projektů a nabízejí jejich podporu, podpoří daný subjekt pouze jednou, což je škoda. My máme v žákovském parlamentu každé dva roky jiné složení dětí. Některé samozřejmě zůstávají, ale přicházejí stále nové tváře, kterým bychom přáli, aby si mohli projít podobnou zkušeností jako jejich předchůdci. Narážím například na spolupráci s Nadací Via, která je velmi vstřícná k dětským kolektivům. Měli jsme to štěstí s nimi spolupracovat a vím, že pro členy parlamentu to byl obrovský přínos.

Uspořádáte další maratón? Pokud ano, na co bude zaměřený tentokrát?

Nevím, jestli to mám prozradit. Měli jsme připravené téma na loňský rok, ale všechny rozběhnuté organizační aktivity jsme museli zrušit. Mrzelo nás to, protože jsme do toho tentokrát zapojili více rodiče. Letos jsme s dětmi o maratónu mluvili zatím jednou a zvažovali jsme, jestli téma vzhledem k situaci, ve které se nyní nacházíme, nezměnit. Uvidíme. Zatím si to necháme pro sebe.

Jak vaše iniciativy v rámci města vnímají občané. Podporují vás?

Podporu vnímáme a ceníme si jí. Blatná je úžasné město, kde držíme při sobě, alespoň já to tak cítím po těch 13 letech, kdy tu bydlím. Bez podpory veřejnosti by naše akce, alespoň ty větší, ztrácely smysl. Kromě Domova pro seniory, který už jsem zmiňovala, se nám skvěle spolupracuje s Centrem kultury, se Spolkem rodičů, kteří nás neváhají podpořit jak finančně, tak investovat svůj volný čas při přípravě projektů. Ale zapomenout nemohu ani na přátele a známé, bývalé

absolventy školy a parlamentáky, kteří nikdy neodmítnou pozvání na naše akce. Moc rádi je tam vidíme.

Navázali jste skvělou spoluprací s radnicí města Blatná. Jak vaše spolupráce pokračuje, vídáte se pravidelně nebo jen při akcích?

Vídáme se pravidelně, zrovna minulý týden jsem rušila domluvené setkání, které se vzhledem k epidemiologické situaci nemůže uskutečnit. Snažíme se, aby děti byly v kontaktu s paní starostkou pravidelně. Je to stejné jako při spolupráci s Domovem pro seniory. Cílem je přirozenost a ta nepřijde, když nás paní starostka přijde pozdravit jednou za dva roky na plánovanou akci. Každý vztah se musí budovat, i tento. Není to jednoduché, to neříkám, ale vyplatí se to. Chtěli bychom dětem ukázat, že se nemusí bát vzít za kliku městského úřadu, zeptat se, informovat se, ozvat se, když je třeba, přijmout i odmítnutí. Pan místostarosta si dodnes pamatuje návrhy z Maratónu splněných přání, které nebyly uskutečnitelné. To mě přesvědčilo o tom, že naše návrhy pro ně nejsou jen popsany list papíru. Skutečně se jimi zabývají. A přesně tohle je podle mě důležité, aby děti viděly.

Koho se více děti zdráhají na něco zeptat, paní ředitelky nebo paní starostky?

O tom jsem nikdy nepřemýšlela. S paní ředitelkou se vídají denně, ale vzhledem k tomu, že je zavalená prací, nemají příliš příležitostí s ní mluvit. Směřujeme na ni konkrétní dotazy, ale určitě se parlamentáci nebojí zaklepat na dveře ředitelny. S paní starostkou mají velice přátelský vztah. Ti, kteří jsou v týmu prvním rokem, jsou vždycky zdrženlivější, ale při plánování schůzek s paní starostkou nemáme problém s tím, koho vybrat. Hlásí se skoro všichni.

Jsi koordinátorkou žákovského parlamentu řadu let. Co ti pomáhá k tomu, abys v této funkci nevyhořela?

Mám kolem sebe lidi, kteří to berou vážně. Formát žákovských parlamentů je skvělý nástroj, jsem šťastná, že jsem toho od začátku součástí. Naše práce by neměla smysl bez dětí, které pro práci v žákovském parlamentu nadchneme, a to, že se nám daří je pro to nadchnout, je nejspíš tou hlavní silou. Všem, kteří mě oslovují s radou coby koordinátoři parlamentu, radím, ať v tom nezůstávají dlouho sami. Najít nadšeného parťáka, který bude ve volných chvílích přemýšlet o realizaci všech nápadů, ať už mých či nápadů dětí, není nic jednoduchého. Já jsem to štěstí měla už dvakrát. A pevně doufám, že ještě dlouho nebudu muset hledat potěť (smích).

